

OTSUSED

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

9. oktoober 2012,

millega muudetakse rakendusotsust 2011/344/EL Portugali liidu finantsabi andmise kohta

(2012/658/EL)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 11. mai 2010. aasta määrust (EL) nr 407/2010, millega luuakse Euroopa finantsstabiilsusmehhanism, ⁽¹⁾ eelkõige selle artikli 3 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Kooskõlas nõukogu rakendusotsuse 2011/344/EL ⁽²⁾ artikli 3 lõikega 9 vaatas komisjon koos Rahvusvahelise Valuutafondiga (IMF) ning Euroopa Keskpangaga (EKP) konsulteerides viiendat korda läbi edusammud, mida Portugali ametiasutused on kokkulepitud meetmete rakendamisel majandusliku ja rahandusliku kohandamise programmi („programm”) alusel saavutanud, samuti nende tõhususe ning majandusliku ja sotsiaalse mõju.

(2) Portugali majandus tasakaalustub oodatust kiiremini. Võrreldes stabiilse esimese kvartaliga vähenes reaalne sise-majanduse koguprodukt (SKP) 2012. aasta teises kvartalis oluliselt, st 1,2 %. Kogu aastaks prognoositav majanduslangus jääb muutumatule -3 % tasemele. Jooksevkonto puudujääk kahaneb oodatust kiiremini – kui vaid kaks aastat tagasi oli see peaaegu 10 % SKPst, siis 2012. aastal on see langenud 3 %-ni. Nimetatud kohanduse põhjuseks on hästi toimiv eksport ja impordi kiire vähenemine. Tulevikus mõjutab majandustegevust välisõudluse vähenemine ja eelarve täiendav konsolideerimine. Seetõttu on SKP kasvuprognoosi 2013. ja 2014. aastaks korrigeeritud umbes ühe protsendipunkti võrra allapoole, st tasemele ligikaudu -1 % ja +1 %.

(3) Vaatamata eelarve täpsele täitmisele kulude poolel, nähtub kuni juulini esitatud andmetest, et 2012. aastal on eelarvelõhe võrdluses eelarvekavadega 1¼ % SKPst. Ehkki prognoositust kiirem kohandamine sisenõudlusest ekspordi suunas on rõõmustav, mõjutab see eelarve täitmist kahel viisil. Esiteks mõjutab see kõige negatiivsemalt töajumahukaid riigisiseseid majandussektoreid, näiteks ehitust, ja sellest tulenev kõrgem tööpuuduse määr on koormav sotsiaalkindlustuse eelarvele. Teiseks langeb tootmisest ja tarbimisest saadava maksutulu osakaal, tuues kaasa märkimisväärse tulude alalaekumise. Kasvutegurite mõju tuludele võimendavad kategooriasisesed nihked kõrgema maksumääraga kaupadelt, nagu kestvuskaubad, madalama maksumääraga igapäevaste tarbekaupade suunas. Samuti vähendab otsesest maksustamisest saadavat tulu see, et suureneb väiksema maksumääraga maksustavate isikute osakaal, sest väiksemat sissetulekut maksustatakse madalama määraga, mistõttu tulult saadav maksutulu väheneb. Kulutusi seevastu on tehtud plaanipäraselt ja eelarves ettenähtust rohkem on kokku hoitud töötajatele makstavatelt hüvitistelt. Eelarve täitmisele mõjuvad samuti soodsalt ootuspärasest madalamad intressimaksud ja liidu struktuurifondide ümberkorraldamine. Ehkki mõned ühekordsed tegurid võiksid eelarvelõhet 2012. aastal kahandada umbes ¾ %-ni SKPst, kanduks 2013. ja 2014. aastasse üle suur lõhe – umbes 1½ % SKPst, mistõttu ei ole eelarvekavas 2012.–2014. aastaks seatud eesmärgid võimalik saavutada.

(4) Võttes arvesse tulude suurt alalaekumist ja pessimistlikumat kasvuväljavaadet, on puudujäägiga seotud eesmärgid kohandatud 5,0 %-le SKPst 2012. aastal, 4,5 %-le 2013. aastal ja 2,5 %-le SKPst 2014. aastal. Kuna hinnangute kohaselt ei suuda valitsus eelarvelõhet oluliselt kontrollida, näib olevat asjakohane puudujäägiga seotud eesmärgid osaliseks kohandamiseks läbi vaadata. Isegi läbivaadatud eesmärkide korral tuleb 2013. ja 2014. aastal teha märkimisväärseid konsolideerimisalaseid jõupingutusi – vastavalt mahus 3 % ja 1¼ % SKPst. Programmi usaldusväärse säilitamiseks on vaja kohandamist teataval määral kiirendada.

(5) Läbivaadatud eelarve-eesmärkide aluseks on mitmesugused struktuurilised kulu- ja tulumeetmed. 2012. aastal

⁽¹⁾ ELT L 118, 12.5.2010, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 159, 17.6.2011, lk 88.

tuleks veel võtta meetmeid mahus ¼ % SKPst, et saavutada eesmärk 5 % SKPst. See hõlmab muu hulgas kulude külmutamist ja teatavate 2013. aastaks kavandatud meetmete võimalikult kiiret rakendamist. 2013. aasta eelarvesse lisatakse konsolideerimismeetmed mahus 3 % SKPst, et saavutada eesmärk 4,5 % SKPst. Nimetatud meetmed hõlmavad järgmist: palgakulude vähendamine (peamiselt töötajate arvu vähendamine avalikus sektoris), vahetarbimise vähendamine, sotsiaaltoetuste kärpimine, tervishoiusektori täiendav ratsionaliseerimine, kapitalimahutustega seotud kulude vähendamine, tulude suurendamine tänu üksikisiku tulumaksu reformimisele, mis hõlmab maksustruktuuri lihtsustamist, maksubaasi laiendamist teatavate maksusoodustuste kõrvaldamise abil ja keskmise maksumäära tõstmist koos astmelisuse samaaegse suurendamisega, samuti ettevõtte tulumaksubaasi laiendamist seeläbi, et kõrvaldatakse intresside mahaarvamise võimalus, aktsiisimaksude tõstmist ja omandi maksustamise korra muutmist. On algatatud põhjalik kulude läbivaatamine, et määrata kindlaks kulukärped (kahe aasta jooksul 4 miljardit eurot), mille abil saavutada 2014. aastal eelarvepuudujääk 2,5 % SKPst.

- (6) Paika on pandud valitsemissektori kulutuste kontrollimise vahendid. Kuigi rakendatakse uut kohustuste kontrollimise süsteemi, on vaja tagada selle täielik järgimine, et vältida uute maksevälgnevuste kuhjumist. Tuleks vähendada eelarve killustatust ja võtta ulatuslikke meetmeid kuluka ebatõhususe kõrvaldamiseks. See hõlmab riigile kuuluvate ettevõtete kahjumi ohjeldamist, uusi läbirääkimisi avaliku ja erasektori partnerlussuhete üle ning jõupingutusi täiendava kokkuhoiu saavutamiseks tervishoiusektoris.
- (7) Võttes arvesse komisjoni praegusi prognoose SKP nominaalkasvu kohta (-1,0 % 2011. aastal, -2,7 % 2012. aastal, 0,3 % 2013. aastal ja 2,2 % 2014. aastal) ning läbivaadatud eelarve-eesmärke, kujuneb valitsemissektori võla suhe SKPsse eeldatavalt järgmiselt: 2011. aastal 107,8 %, 2012. aastal 119,1 %, 2013. aastal 123,7 % ja 2014. aastal 123,6 %. Võla suhe SKPsse stabiliseeruks seega tasemel alla 124 % ja hakkaks 2014. aastal kahanevama, eeldusel et eelarvepuudujääk ka edaspidi väheneb. Võla kujunemist mõjutavad mitmesugused eelarvevälised tehingud, sealhulgas mahukad finantsvarade omandamised, eelkõige võimalikuks pankade rekapiitalseerimiseks ja riigile kuuluvate ettevõtete rahastamiseks, ning erinevused tekke- ja kassapõhiste intressimaksude vahel.
- (8) Pangandussüsteemi likviidsuse ja maksevõime tingimused on pärast neljandat läbivaatamist paranenud; nendes kajastub käimasolev finantsvõimenduse vähendamine, eurosüsteemi pakutav erakorraline likviidsustoetus ja

kapitali suurendamine üle 7 miljardi euro. Pangad esitasid oma ajakohastatud rahastamis- ja kapitalikavad (4. väljaanne). Vaatamata pisut väiksemale optimismile hoiuste kasvu osas, loodavad kõik pangad 2014. aastaks saavutada soovitusliku eesmärgi, milleks on laenude ja hoiuste suhe 120 %. Üldiselt rakendatakse konkreetseid majanduspoliitilisi tingimusi käsitlevat vastastikuse mõistmise memorandumit („vastastikuse mõistmise memorandum“) finantssektoris kooskõlas finantsstabiilsuse säilitamiseks kavandatud eesmärkidega. Mõni pank peab veel pingutama, et saavutada aasta lõpuks Banco de Portugali seatud eesmärki 2012. aastaks, so esimese taseme põhiomavahendite määra 10 %.

- (9) Reformid konkurentsivõime, tööhõive ja kasvupotentsiaali tõstmiseks edenevad üldjoontes hästi. 2012. aasta augustis jõustus läbivaadatud tööseadustik. 2012. aasta septembri lõpuks on kavandatud veelgi oluliselt reformida lahkumishüvitiste ja kollektiivläbirääkimiste valdkonda. Portugali valitsus võttis hiljuti vastu mitu aktiivset tööturupoliitika suunda, et parandada riiklike tööturuasutuste toimimist, toetada töökohtade loomist, suurendada töötute aktiivsust ja pakkuda neile tõhusamaid koolitusvõimalusi. Hästi edeneb tsiviilkohtumenetluse ja kohtukorralduse valdkonna kohtureform, millega kiirendatakse tsiviil- ja äri vaidluste lahendamist ning kõrvaldatakse kohtusüsteemi piirangud. On astunud samme kutsekvalifikatsioonide tunnustamise raamistiku parandamiseks – vastu on võetud muudatused seaduses, millega võetakse üle Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. septembri 2005. aasta direktiiv 2005/36/EÜ kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta,⁽¹⁾ samuti on Portugali valitsus vastu võtnud seaduseelnõu, mille eesmärk on parandada rangelt reguleeritud kutsealade toimimist. Ühtlases tempos on edenenud töö Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiivi 2006/123/EÜ (teenuste kohta siseturul)⁽²⁾ rakendamisel seoses valdkondlike õigusaktidega; ülejäänud vajalikud seadusemuudatused võetakse eeldatavalt vastu 2012. aasta lõpuks. Väga oluline roll halduskoormuse vähendamisel on täiendavatel jõupingutustel, et rakendada eelnevat heakskiitu mittevajavate projektide algatust ja luua ühtsed kontaktpunktid, mis on ette nähtud direktiivi 2006/123/EÜ. Selleks et lihtsustada väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate juurdepääsu rahastamisele, on Portugali valitsus kohustunud võtma vajaduse korral vastu mitu täiendavat algatust, sealhulgas mehhanismid, millega suurendada VKEd orienteeritust ekspordile.
- (10) Toetudes sõltumatule aruandele peamiste riiklike reguleerivate asutuste kohta, valmistab Portugal ette raamseaduse, millega kaitstakse avalikku huvi ja tõhustatakse turgu. Raamseadusega tagatakse reguleeriva asutuse sõltumatus ning rahanduslik, halduslik ja juhtimisalane autonoomia, et asutus täidaks oma kohustusi täielikult

⁽¹⁾ ELT L 255, 30.9.2005, lk 22.

⁽²⁾ ELT L 376, 27.12.2006, lk 36.

kooskõlas liidu õigusega. Tänu raamseadusele on konkurentsiasutusel võimalik ka tõhusamalt tagada konkurentsieskirjade täitmine ning seega toetab ja täiendab see hiljuti vastu võetud konkurentsiseaduse mõju.

- (11) Vastastikuse mõistmise memorandum viiendasse versiooni on lisatud lõik, milles käsitletakse ettevõtjasõbraliku litsentsimiskeskonna edendamist ning on esitatud täpsem ajakava ja konkreetsed vahe-eesmärgid seoses teatavate oluliste õiguslike vahendite läbivaatamisega (näiteks litsentsimiskord keskkonna ja territoriaalse planeerimise ning tööstuse, kaubanduse ja turismi valdkonnas).
- (12) Seda arengut arvestades tuleks rakendusotsust 2011/344/EL muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Rakendusotsuse 2011/344/EL artiklit 3 muudetakse järgmiselt:

- 1) lõiked 3 ja 4 asendatakse järgmisega:

„3. Valitsemissektori eelarve puudujääk ei tohi vastavalt ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse nõuetele ületada 2011. aastal 5,9 % SKPst, 2012. aastal 5,0 % SKPst, 2013. aastal 4,5 % SKPst ja 2014. aastal 2,5 % SKPst. Eelarvepuudujäägi arvutamisel ei võeta arvesse selliste meetmete võimalikku mõju eelarvele, millega Portugali valitsus toetab panku finantssektoristrateegia raames. Eelarve konsolideerimine tagatakse kvaliteetsete püsivate meetmetega, vähendades konsolideerimise mõju haavatavamatele elanikkonnarühmadele.

4. Portugal võtab lõigetes 5–8 esitatud meetmed vastu enne osutatud aasta lõppu, kusjuures täpsed tähtajad aastateks 2011–2014 määratakse kindlaks vastastikuse mõistmise memorandumis. Sihttasemetest kõrvalekaldumise korral on Portugal valmis võtma täiendavaid konsolideerimismeetmeid, et viia puudujääk 2014. aastaks alla 3 % SKPst.”;

- 2) lõiked 6–9 asendatakse järgmisega:

„6. Portugal võtab 2012. aastal kooskõlas vastastikuse mõistmise memorandumis sätestatud tingimustega vastu järgmised meetmed:

- a) 2012. aastal ei ületa valitsemissektori eelarve puudujääk 5,0 % SKPst. Portugal jätkab eelarveseisundi hoolikat

jälgimist ja rakendab täiendavaid poliitikakohandusi, et saavutada 2012. aastaks seatud eesmärk. Selleks külmub Portugal mõned 2012. aasta eelarveassigneeringud investeerimisprojektidele, millega ei ole veel alustatud; suurendab tempelmakse suure väärtusega vara pealt; tõstab investeerimistulu maksumäärasid; rakendab võimalikult kiiresti teatavaid 2013. aasta eelarvemeetmeid, mis mõjutavad sotsiaalühivitsi; rakendab täiendavaid meetmeid, millega hoitakse kokku vahetarbimiselt ja suurendatakse muud tulu, et tagada 2012. aasta eelarvepuudujäägiga seotud eesmärgi saavutamine;

- b) Portugal seab eesmärgiks kärpida kulusid 2012. aastal vähemalt 6,8 miljardi euro võrra, sealhulgas vähendada avaliku sektori palkasid ja tööhõivet; kärpida pensione; korraldada põhjalikult ümber keskvalitsuse tegevus ning kõrvaldada kattuvused ja muu ebatõhusus; vähendada ülekandeid riigile kuuluvatele ettevõtetele; reorganiseerida omavalitsused ja vallad ning vähendada nende arvu; kärpida haridus- ja tervishoiukulusid; vähendada piirkondlikele ja kohalikele omavalitsustele tehtavaid makseid ning alandada kapitalikulusid ja muid kulusid vastavalt programmile;

- c) tulude poolel rakendab Portugal tulude suurendamise meetmeid vähemalt 3 miljardit eurot, sealhulgas laiendab käibemaksubaasi, piirates maksuvabastusi ja vaadates läbi selliste kaupade ja teenuste loetelud, mille suhtes kohaldatakse vähendatud, keskmist ja kõrget maksumäära; suurendab aktsiisimaksusid; laiendab ettevõtte ja üksikisiku tulumaksu baasi, piirates maksudest mahaarvamisi ja eriskeeme; ühtlustab pensionide ja töötasu suhtes kohaldatavaid üksikisiku tulumaksu mahaarvamisi ning teeb muudatusi omandi maksustamisel, vähendades oluliselt maksuvabastuse võimalusi. Kõnealuseid meetmeid täiendatakse maksudest kõrvalehoidumise, maksu- ja maksustamiseskirjade eiramise vastaste meetmetega;

- d) Portugal võtab jätkuvalt vastu meetmeid, et tugevdada riigi rahanduse juhtimist. Portugal rakendab eelarve uue raamseadusega ette nähtud meetmeid, sealhulgas kehtestab keskpika perioodi eelarveraamistiku. Tugevdatakse märkimisväärselt kohalikku ja piirkondlikku eelarveraamistikku, eelkõige viiakse vastavad finantseerimisvõimalused kooskõlla eelarve raamseaduse nõuetega. Portugal tõhustab riigi rahanduse aruandlust ja järelevalvet ning tugevdab eelarve täitmise eeskirju ja menetlusi. Portugali valitsus rakendab maksevõlgnevuste valideerimise ja arveldamise strateegiat ning tõhustab kohustuste kontrollimise seaduse rakendamist, et vältida uute maksevõlgnevuste tekkimist. Portugal rakendab avaliku ja erasektori partnerluse uut õiguslikku ja institutsioonilist raamistikku. Avaliku ja erasektori partnerlussuhteid ei algatata enne, kui uus raamistik on täielikult rakendunud. Portugal koostab rahvusvahelise auditifirma tehtud uuringule toetudes ja täielikus kooskõlas liidu kohaldatavate õigusaktidega üksikasjaliku strateegilise kava, et saada olulist eelarvetulu ning samal ajal vähendada võla-koormat ja tagada valitsemissektori kohustuste püsiv vähendamine. Portugal võtab vastu õigusakti, millega

- reguleeritakse riigile kuuluvate ettevõtete asutamist ja toimimist riigi, piirkonna ja kohaliku omavalitsuse tasandil;
- e) Portugal kohaldab uusi õigusakte, et reorganiseerida kohalikud omavalitsusüksused ja vähendada oluliselt nende arvu. Kõnealused muudatused jõustuvad kohalike omavalitsuste järgmiste valimiste alguseks. Lisaks sellele suurendab Portugal jõupingutusi avaliku sektori toimimise tõhustamiseks, vähendades valitsemissektori kõigil tasanditel üksuste arvu ja parandades ülesannete jaotust;
- f) Portugal täiustab tuluhaldusreformi, tugevdades sidemeid Autoridade Tributária e Aduaneira (maksu- ja tolliamet) ja sotsiaalkindlustusmaksude kogumisüksuste vahel, vähendades omavalitsusasutuste arvu ja kõrvaldades olemasolevad puudused maksuarbitraažisüsteemis;
- g) Portugal rakendab Madeira autonoomse piirkonnaga kokkulepitud rahastamiskorda;
- h) Portugal võtab vastu meetmed, et suurendada riigile kuuluvate ettevõtete tõhusust ja jätkusuutlikkust nii riigi, piirkonna kui ka kohaliku omavalitsuse tasandil. Portugal otsib võimalusi hallata riigile kuuluvate ettevõtete (sh Parpública) suurt võlakooormust ning parandada turupõhise rahastamise tingimusi. Portugal seab eesmärgiks saavutada tegevuse tasakaal sektorite tasandil 2012. aasta lõpuks;
- i) Portugal jätkab erastamiskava rakendamist. Praegu on käimas Caixa Geral de Depósitos'e kindlustusharu Caixa Seguros otsemüük;
- j) Portugali valitsus esitab Portugali parlamendile õigusakti eelnõu, et viia töölepingute lõpetamisel makstavate lahkumistasude süsteem kooskõlla liidu vastava keskmise tasuga (8–12 päeva tööaasta kohta) ja luua töölepingute lõpetamisel makstavate lahkumistasude hüvitamise fond;
- k) Portugal soodustab palgasuundumusi, mis on kooskõlas eesmärgiga edendada töökohtade loomist ja parandada ettevõtete konkurentsivõimet, et vähendada makromajanduslikku tasakaalustamatust. Programmiperioodil suurendatakse alampalka ainult juhul, kui see on põhjendatud majanduse ja tööturu suundumustega. Võetakse meetmeid praeguse palgaläbirääkimiskorra puuduste kõrvaldamiseks, sealhulgas võetakse vastu õigusaktid, millega muudetakse kollektiivlepingute pikendamise kriteeriume ja korda ning hõlbustatakse ettevõtte tasandil sõlmitavate lepingute kasutamist. Seniks peatatakse kollektiivlepingute pikendamine;
- l) Portugal jätkab oma aktiivse tööturupoliitika tõhustamist vastavalt hindamisaruande tulemustele ja tegevuskavale, et parandada riiklike tööturuasutuste toimimist;
- m) Portugal rakendab tegevuskavades sätestatud meetmeid kesk- ja kutsehariduse ning koolituse kvaliteedi parandamiseks;
- n) parandatakse kohtusüsteemi toimimist, rakendades kohtureformikavaga ettenähtud meetmeid ning kohaldades sihtmeetmeid, mille abil järk-järgult lahendada kuhjunud kohtuasjad ja edendada alternatiivseid vaidluste lahendamise võimalusi;
- o) Portugal jätkab majanduse avamist konkurentsile. Portugali valitsus võtab vajalikud meetmed, et vältida tõkkeid kapitali vabale liikumisele, eelkõige selleks, et Portugali riik ega mis tahes avaliku sektori asutus ei sõlmiks aktsionärina lepinguid, mis võiksid pärssida kapitali vaba liikumist või mõjutada ettevõtete juhtimist. Tõhustatakse ametiteenuste osutamist, parandades kutsekvalifikatsiooni tunnustamise raamistikku ja kõrvaldades reguleeritud kutsealadele seatud tarbetud piirangud. Ehitus- ja kinnisvarasektoris leevendab Portugal piiriüleste pakkujate suhtes kohaldatavaid nõudeid ja vaatab läbi teenusepakkujate asutamist takistavad asjaolud;
- p) parandatakse konkurentsi- ja õigusraamistikku. Portugal suurendab peamiste riiklike reguleerivate asutuste sõltumatust ja autonoomiat ning tõhustab nende juhtimist; rakendab konkurentsiseadust, et kiirendada ja tõhustada konkurentsieeskirjade jõustamist, ning jälgib uute kohtuasjade juurdevoolu ja annab aru konkurentsile, reguleerimisele ja järelevalvele spetsialiseerunud kohtu tegevuse kohta;
- q) energiasektoris võtab Portugal meetmeid, et hõlbustada turule sisenemist, edendada Pürenee poolsaare gaasituru loomist ning astuda täiendavaid samme ELi kolmanda energiapaketi täielikuks ülevõtmiseks. Selleks et tagada riigi reguleeriva asutuse sõltumatus ja autonoomia ning kõik ELi kolmandas energiapaketis ette nähtud volitused, võtab Portugal vastavalt komisjoni, EKP ja IMFi 2012. aasta juuli kokkuleppele 2012. aasta kolmandaks kvartaliks vastu uued määrused reguleeriva asutuse kohta ning tagab, et need hakkavad kehtima enne 2012. aasta lõppu, st elektri- ja gaasituru liberaliseerimise ajaks. Portugal võtab meetmeid, et vaadata läbi elektrienergia tootmise toetus- ja hüvituskeemid. Portugal võtab meetmeid, et vähendada ülemääraseid hinnalisandeid ja kõrvaldada tariifivõlg 2020. aastaks, keskendudes elektrigarantii hüvituskeemidele, erikorrale (taastuvad energiaallikad, välja arvatud need, mis on hõlmatud pakkumismehhanismiga, ja koostootmine) ja tavakorrale (CMEC ja CAE);
- r) muudes võrgutööstustes, eelkõige transpordi, telekommunikatsiooni ja postiteenuste sektoris, võtab Portugal vastu täiendavad konkurentsi ja paindlikkuse suurendamise meetmed;

- s) Portugal võtab vastu meetmed, et tõhustada territoriaalse planeerimise ning tööstus-, kaubandus- ja turismialase litsentsimise süsteemi. Lisaks analüüsib ja menetleb Portugali valitsus kiirkorras selliseid kavandatud investeerimisprojektide litsentsimise taotlusi, mida ei ole menetletud või mille kohta ei ole otsust tehtud rohkem kui 12 kuu jooksul;
- t) Portugal koostab tegevuskava koos meetmetega, millega lihtsustatakse ettevõtjate, eelkõige VKEde juurdepääsu rahastamisele ja eksporditurgudele.
7. Portugal võtab 2013. aastal kooskõlas vastastikuse mõistmise memorandumis sätestatud tingimustega vastu järgmised meetmed:
- a) valitsemissektori eelarve puudujääk ei ületa 2013. aastal 4,5 % SKPst. 2013. aasta eelarve hõlmab püsivaid eelarve konsolideerimise meetmeid kogumahus vähemalt 3 % SKPst, et vähendada valitsemissektori eelarve puudujääki vastavalt lõikes 3 osutatud ajakavale. Portugali valitsus otsib võimalusi suurendada kulude vähendamise kaalu 2013. aasta üldises konsolideerimismeetmete pakettis, et tagada eelarve kohandamine eelkõige kulude poolel ja keskpika perioodi kasvu soodustaval viisil. Portugali valitsus kasutab 2013. aastal erimeetmeid võimalikest rakendamisega seotud riskidest tulenevate kõrvalekallete korral;
- b) 2013. aasta eelarve sisaldab tulumeetmeid, nagu üksikisiku tulumaksu reform, millega lihtsustatakse maksustruktuuri, laiendatakse maksubaasi teatavate maksusoodustuste kaotamise abil, suurendatakse keskmist maksu-määra, samas suurendades ka astmelisust; ettevõtte tulumaksu baasi laiendamine kapitalitulu maksu määra tõstmise abil; aktsiisimaksude tõstmine ja muudatuste sisseviimine omandi maksustamisel;
- c) kulude poolel nähakse 2013. aasta eelarvega ette sellised meetmed nagu keskvalitsuse kulude, haridus-, tervishoiu- ja sotsiaalsoodustuste kärpimine; avaliku ja erasektori sotsiaalsiirete ja -toetuste süsteemi tõhustamine; piirkondlikele ja kohalikele omavalitsustele tehtavate maksete vähendamine; palgakulude alandamine alaliste ja ajutiste töötajate arvu ja ületunnitasku vähendamise kaudu ning riigile kuuluvate ettevõtete tegevus- ja kapitalikulude vähendamine;
- d) Portugal lahendab kuhjunud kohtuasjade probleemi;
- e) Portugal parandab ettevõtluskeskkonda tänu halduskoormuse vähendamisele, viies kõigis majandussektorites ellu haldusmenetluste lihtsustamise reformid (ühtsed kontaktpunktid ning projektid, mis ei vaja eelnevat heakskiitu). Eelkõige kohandab Portugal ühtses kontaktpunktis kättesaadavat infosisu ja teavet, et tagada vastavus Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri direktiivile 2006/123/EÜ teenuste kohta siseturul (*) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. septembri 2005. aasta direktiivile 2005/36/EÜ kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta (**). Portugal vähendab väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate krediidiipiiranguid, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta direktiivi 2011/7/EL (hilinenud maksimisega võitlemise kohta äritehingute puhul) (***) rakendamise abil;
- f) Portugal kohandab ühtses kontaktpunktis kättesaadavat infosisu ja teavet seoses eeskirjadega, mida kohaldatakse 44 valdkonnapõhisele õigusaktile, mida muudeti, et tagada vastavus direktiivile 2006/123/EÜ, ning samuti kohandatakse ühtses kontaktpunktis kättesaadavat infosisu ja teavet seoses eeskirjadega, mida kohaldatakse 13 valdkonnapõhisele õigusaktile, mida muudeti, et tagada vastavus direktiivile 2005/36/EÜ;
- g) Portugal jätkab erastamiskava rakendamist ning laiendab selle rakendusala, kaasates täiendavaid äriühinguid ja varasid lisaks nendele, mille müük või kontsessioon 2013. aastal on kindlaks määratud vastastikuse mõistmise memorandumis.
8. Valitsemissektori eelarve puudujääk ei ületa 2014. aastal 2,5 % SKPst. Selle eesmärgi saavutamiseks kohaldatakse Portugal 2014.–2015. aastal põhjalikku kulude vähendamise kava mahus umbes 4 miljardit eurot. Kuuendaks läbivaatamiseks vaadatakse kulud põhjalikult läbi, et täielikult kindlaks määrata täiendavad kokkuhoiuallikad, ja meetmed määratakse täielikult kindlaks 2013. aasta veebruariks. Eelarve konsolideerimise kavad 2014.–2015. aastaks määratakse täielikult kindlaks 2013. aasta stabiilsuskavas.
9. Usalduse taastamiseks finantssektori vastu rekapitalizeerib Portugal nõuetekohaselt pangandussektori ja tagab selle finantsvõimenduse kavakindla vähendamise. Seoses sellega rakendab Portugal pangandussektori toimimise strateegia, mis on kokku lepitud komisjoni, EKP ja IMFiga, et tagada finantsstabiilsus. Eelkõige teeb Portugal järgmist:
- a) soovib pankadel tugevdada jätkusuutlikult oma tagatispuhvleid;
- b) tagab, et pangad saavutavad programmis esimese taseme põhiomavahenditele eesmärgiks seatud määra 10 % hiljemalt 2012. aasta lõpuks;
- c) tagab pangandussektori finantsvõimenduse tasakaalustatud ja nõuetekohase vähendamise, mis on oluline selleks, et alaliselt kõrvaldada rahastamise tasakaalustamatus. Pankade rahastamiskavades seatakse eesmärgiks vähendada laenude ja hoiuste suhet 2014. aastal soovitusliku näitajani ligikaudu 120 % ning vähendada keskpika ajavahemiku jooksul sõltuvust eurosüsteemi rahalistest vahenditest. Kõnealused rahastamiskavad vaadatakse läbi kord kvartalis;
- d) jätkab riigile kuuluva ettevõtte Caixa Geral de Depósitos'e toimimise tõhustamist;
- e) optimeerib riigile kuuluvale kolmele eriotstarbelisele äriühingule Banco Português de Negócios'elt üle kantud

varade taastamist, korraldades allhanke varade haldamise kutselisele kolmandale isikule, kellel on volitus aja jooksul varasid järk-järgult taastada. Portugali valitsus valib varasid haldava isiku võistupakkumisega ning lisab volitusele sobivad stiimulid sissenõutud summade maksimeerimiseks ja tegevuskulude minimeerimiseks. Portugali valitsus tagab tüürettevõtjate ja varade õigeaegse võõrandamise kahes ülejäänud riigile kuulavas eriotstarbelises äriühingus;

- f) tuginedes esialgsetele ettepanekutele, millega ergutatakse ettevõtlussektori rahastamisvõimaluste mitmekesistamist, täiendab ja hindab esitatud eri valikuvõimalusi, et seada prioriteetid. Portugali valitsus hindab liidu nõuetele vastavate valitsemissektori rahastatavate ekspordikrediidi kindlustusskeemide tõhusust, et võtta asjakohased ekspordi edendamise meetmed;
- g) tagab kriisifondi esialgse ja perioodilise rahastamise kahes järgus – kiidab esimese sammuna 2012. aasta novembriks heaks dekreetseaduse pankade maksete kohta kriisifondi ja teiseks kiidab kuu aega hiljem heaks järelevalveteatise pankade konkreetsete perioodiliste maksete kohta; võtab 2012. aasta oktoobri lõpuks vastu järelevalveteatise elavdamiskavade kohta; võtab 2012. aasta novembri lõpuks vastu elavdamiskavasid käsitleva määruse ning 2012. aasta oktoobri lõpuks eeskirjad, mida kohaldatakse ajutiste pankade loomise ja toimimise suhtes kooskõlas liidu konkurentsieeskirjadega. Eelisjärjekorras on pankade süsteemse tähtsusega elavdamis- ja kriisilahenduskavade läbivaatamine;
- h) kehtestab finantsasutustele raamistiku leibkondade ja VKEde võla kohtuväliseks restruktureerimiseks ja

rakendab tegevuskava üldsuse teadlikkuse tõstmiseks seoses restruktureerimisvahenditega.

(*) ELT L 376, 27.12.2006, lk 36.

(**) ELT L 255, 30.9.2005, lk 22.

(***) ELT L 48, 23.2.2011, lk 1.”;

3) lisatakse järgmine lõige:

„10. Programmi tingimuste sujuvamaks rakendamiseks ja tasakaalustamatuse järjekindlaks korrigeerimiseks annab komisjon pidevalt nõu ja juhendeid fiskaal-, finantsturu- ja struktuurireformide kohta. Komisjon hindab korrapäraselt koostöös IMFi ja EKPga Portugalile antava abi raames kokkulepitud meetmete tõhusust ning majanduslikku ja sotsiaalset mõju ning soovib vajalikke kohandusi, et suurendada majanduskasvu ja töökohtade loomist, tagada eelarve vajalik konsolideerimine ja viia miinimumini kahjulik sotsiaalne mõju, pidades eelkõige silmas Portugali ühiskonna kõige haavatavamaid elanikkonnarühmi.”

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Portugali Vabariigile.

Luxembourg, 9. oktoober 2012

Nõukogu nimel

eesistuja

A. D. MAVROYIANNIS